

سرشناسه: غفاری، یمین، ۱۳۵۳ -

عنوان و نام پدیدآور: ردیف آسان است: قدم به قدم با ردیف موسیقی ایران دستگاه شور / یمین غفاری.

مشخصات نشر: تهران: هستان: آرامش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۵۶ ص: عکس، پارتبیسیون: ۲۹x۲۲ س.م.

شابک: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۲۹-۴-۶

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ص.ع. به انگلیسی: ...Yamin Ghaffari. Radif is touchable...

عنوان دیگر: قدم به قدم با ردیف موسیقی ایران دستگاه شور.

موضوع: موسیقی ایرانی -- دستگاهها -- ردیف -- پارتبیسیون

موضوع: موسیقی برای تار -- پارتبیسیون

رده بندی کنگره: ۲۲۴ML

رده بندی دیوبی: ۱۶۲/۷۸۹

شماره کابشناسی ملی: ۵۴۸۲۴۱۱

جهت دانلود فایل صوتی به صفحه ۸ کتاب مراجعه کنید

نشر هستان: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان روال شهر، پلاک ۷۴ طبقه اول تلفن: ۶۶۴۸۱۱۵۲

ردیف آسان است قدم به قدم با ردیف موسیقی ایران دستگاه شور

گردآوری و نگارش: یمین غفاری

نوبت چاپ: سوم ۱۴۰۰

ناشر همکار: نشر آرامش

طراح جلد: محسن احتمامی

نقاشی پر تر: نازنین مهرعلی

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۲۹-۴-۶

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفات و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را به هر شکل، از جمله صوت، فیلم، نمایش، اقتباس، فتوکپی و فایل الکترونیکی بدون اجازه ناشر، نشر، پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مرکز پخش: فروشگاه درویش خان

تهران: خیابان بهارستان، روبروی پمپ بتزین، پلاک ۱۱۲

تلفن: ۷۷۵۳۴۰۲۲-۷۷۵۳۵۸۳۳

www.darvishkhan.net

فهرست

۳۱	مسیر دوم شور، گوشه‌ی دشتی	۶	دیباچه
۳۲	بیات راجه، عشق	۸	چگونه از این کتاب بهره ببریم
۳۳	خسروشیرین، بسته‌نگار	۹	دستگاه شور
۳۴	سایه‌ی لرزان اثر: قدیمی	۱۰	درآمد
۳۶	توبخوان اثر: جواد لشکری	۱۱	غزال، خارا
۳۸	چهارمضراب شورانگیز اثر: پرویز مشکاتیان	۱۲	بخت بیدار اثر: اکبر محسنی
۴۰	پیش درآمد شور اثر: علینقی وزیری	۱۳	رُهاب، کرشمه
۴۲	رنگ‌شهرآشوب	۱۴	درآمد کرشمه اثر: علی اکبر شهنازی
۴۳	مثنوی	۱۵	شنهناز، کرشمه
۴۴	پیش درآمد شور اثر: یوسف فروتن	۱۶	نازاردلی اثر: حبیب سماعی، خسروانی
۴۵	فاصله در موسیقی ایران	۱۷	نغمه
۴۵	شخصیت نتهای موسیقی ایران	۱۸	زیرکش سلمک، نرگس مست اثر: امیر جاحد
۴۶	گریلی و هشتري اثر: پرویز مشکاتیان	۱۹	قرچه، مجلس افروز
۴۸	ردیف چیست	۲۰	رنگ شور اثر: رضا شفیعیان
۴۹	انواع گوشه در موسیقی ایران	۲۱	رضوی، چهارپاره
۵۰	گوشه‌نامه	۲۲	حسینی (گلریز)
۵۲	همنوایی با تمبک	۲۳	دویستی، قجر، زنگوله
۵۲	جواب آواز	۲۴	رنگ‌شور اثر: رکن الدین مختاری
۵۳	ریتم‌های تمبک	۲۶	پیش درآمد شور اثر: علی اکبر شهنازی
۵۴	فرم‌های موسیقی ایران	۲۸	مزرع سبز فلک اثر: فرامرز پایور
۵۵	کتاب‌نامه	۳۰	مقدمه گریلی

دیباچه

ردیف موسیقی ایران، از میانه دوران قاجار (ناصرالدین شاه) توسط نوازنده‌گان آن دوره که معروف به خاندان هنر بودند به صورت شفاهی و سینه به سینه نقل شده باقی مانده است، در ادامه هنرمندان بزرگی هم عمر خود را صرف گردآوری و حفظ آن کرده‌اند، کوشش‌هایی که نتیجه‌ی آن در قالب نغمه‌هایی دلنشیں باقی مانده است. اینکه چه مقدار از آن توسط ایشان ساخته شده و چه مقدار نقل شده روشن نیست، تاکه با خود می‌اندیشیم، همین نغمه‌ها را پیشینیان ما نیز می‌نواختند؟ آنچه ما امروز در اختیار داریم با گذشته چقدر تفاوت دارد و پژوهش‌هایی از این دست که پاسخ به آن اگر محال نباشد بی‌نهایت دشوار است.

اندیشه‌ی نگارش ردیف - همزمان با آشنایی هنرمندان با خط موسیقی - در ذهن پویای علینقی وزیری جوانه زد، او نخستین کسی است که آموخته‌هایش از میرزا عبدالله و میرزا حسینقلی را به خط نت می‌نویسد، علاوه بر این، مدرسه موسیقی تاسیس می‌کند، سرودهایی برای مدارس می‌سازد، آثار زیبا و متفاوتی برای ساز تار خلق می‌کند، شیوه‌ی آموزش مکتوب برای تار آماده می‌کند و در یک کلام به هنرموسیقی و نوازنده جایگاهی بلند می‌دهد.

در سالهای پس از جنگ جهانی دوم، شاگردان خاندان هنر بالیده‌اند و هر کدام راوی آموخته‌های خویش‌اند، کشور از آسودگی نسبی بهره‌مند است و جامعه بیش از پیش با مظاهر تمدن غربی عجین می‌شود، نوگرایی و تجدد ناشی از این تماس فرهنگی و اجتماعی در بدنه جامعه‌ی ایرانی رخنه می‌کند، در چنین مقطعی اشتیاق و نیاز برای تدوین یک ردیف جامع از موسیقی ایرانی بیشتر حس می‌شود، اما این هنرمندان آشنا به ردیف، با برگزاری جلسات متعدد، به نتیجه مشترکی نمی‌رسند، پنداری هریک به باور خویش، حقیقتی را نزد خود دارد.

در این میان موسی معروفی آنچه را که نزد درویش خان آموخته بود، می‌نویسد و با تطبیق و اضافه آن با دست نوشت‌های علینقی وزیری و مهدی صلحی (منتظم الحکما) مجموعه‌ای کم نظری را به نام ردیف هفت سنتگاه در سال ۱۳۴۲ منتشر می‌کند. این اثر فاخر، نخستین کارگان^۱ آموزش موسیقی ایران است، معروفی برای این کتاب بیش از سی سال زحمت کشید، بی‌شك می‌توان آن را دانشنامه موسیقی ایران دانست.